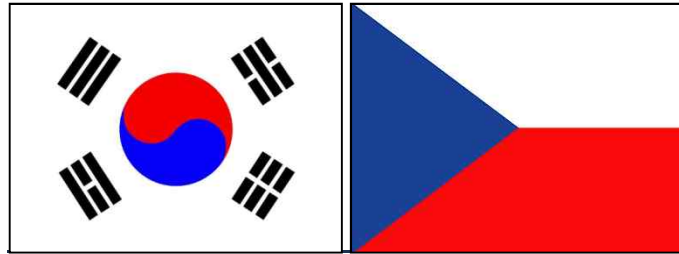

한국 교과서에 나타난 체코와 체코 교과서에 나타난 한국

2015. 6. 1.

정재윤

연구원

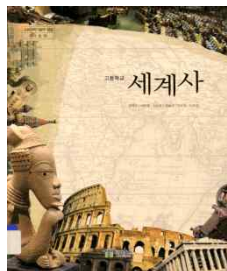
E-mail: jjy@aks.ac.kr

목차

I. 한국교과서에 나타난 체코

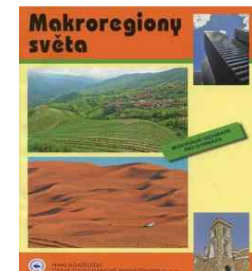
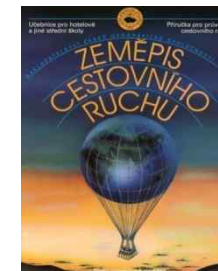
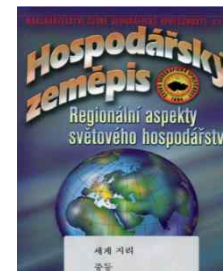
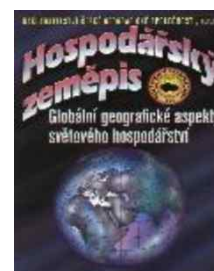
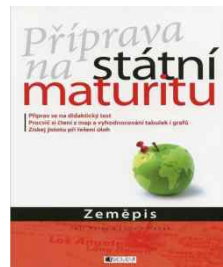
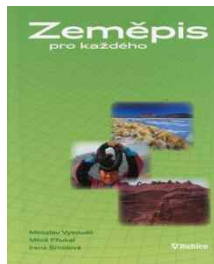
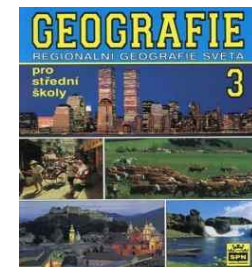
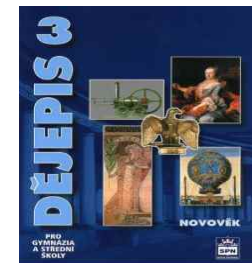
교과서명	권수
고등학교 세계사	3
고등학교 세계지리	2
고등학교 지리부도	2
고등학교 역사부도	1

목차

II. 체코 교과서에 나타난 한국

교과서명	권수
역사 교과서	1
지리 교과서	7
기타(졸업시험 준비 교재)	1

I. 한국 교과서에 나타난 체코

1. 후스

- 중세 유럽 사회의 모습 : 후스
- 보헤미아의 후스는 교회의 타락을 비판하고 성서에 바탕을 둔 신상을 주장하였다. 이에 가톨릭 교회는 콘스탄츠 공의회(1414-1418)를 소집하여 후스를 화형에 처하는 하였다. 그러나 후스의 처형 이후에도 교회의 개혁운동은 끊이지 않았다. 이후 루터와 칼뱅의 종교개혁이 나타나게 되었다.

I. 한국 교과서에 나타난 체코

2. 제1차 세계대전

- 베르사유체제 하에서 신생독립국 중 하나로 체코를 소개함

I. 한국 교과서에 나타난 체코

3. 제2차 세계대전

■ 제2차 세계대전

- 1938년 오스트리아를 강제로 합병한 독일은 체코슬로바키아의 수데텐 지역을 요구하였다. 영국과 프랑스는 더 이상의 영토를 요구하지 않는다는 조건으로 수데텐 지방을 독일에게 넘겨주었으나 히틀러는 체코슬로바키아의 나머지 지역을 점령하였다.

I. 한국 교과서에 나타난 체코

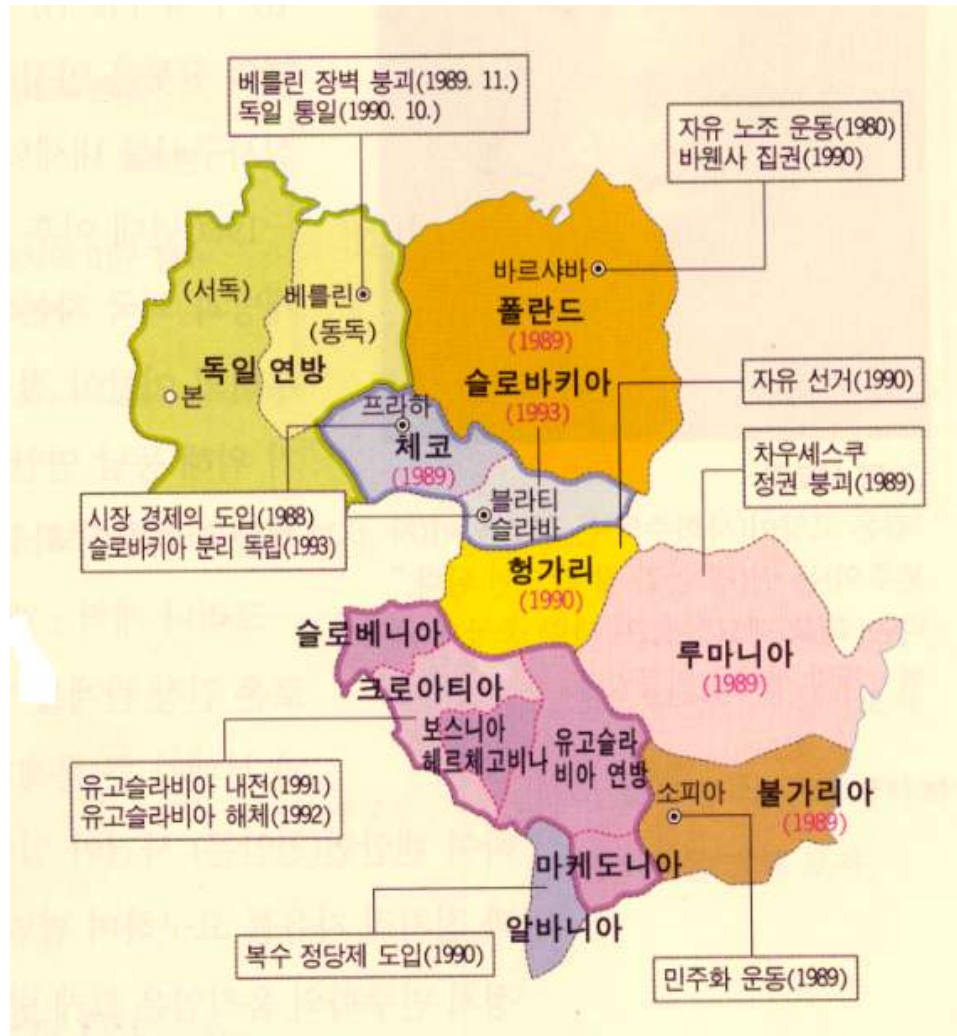
4. 체코의 민주화 운동

- 체코의 민주화 운동
- 1968년 '프라하의 봄'은 실패하였으나, 이후 민주화 운동이 전개되었다. 벨벳혁명으로 불리는 무혈시민혁명에 의해 공산정권이 무너졌다.

I. 한국 교과서에 나타난 체코

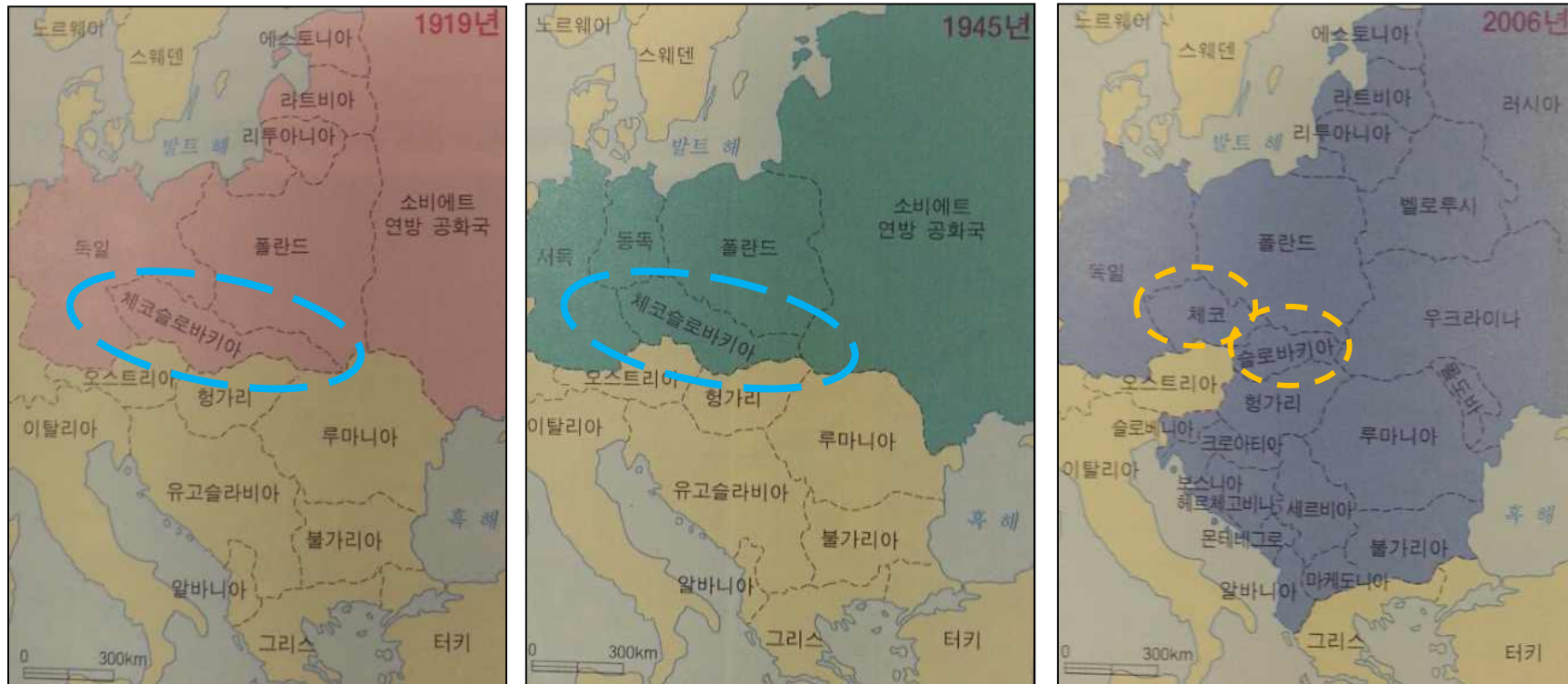
5. 체코와 슬로바키아의 분리

I. 한국 교과서에 나타난 체코

5. 체코와 슬로바키아의 분리

- 공산권 해체 후 유럽의 변화: 체코와 슬로바키아의 분리

I. 한국 교과서에 나타난 체코

6. 체코의 급성장

체코는 서부 유럽에 가장 근접한 나라로서 체제 전환에 가장 유리한 나라이다.

소련이여 이제 그만 만별! **적!** 아깝다.

동부 유럽 구 소련

1980년대를 주름잡던 아시아의 4대 용왕이 있는가? 이제는 동부 유럽의 4대 호랑이가 주목받기 시작했다.

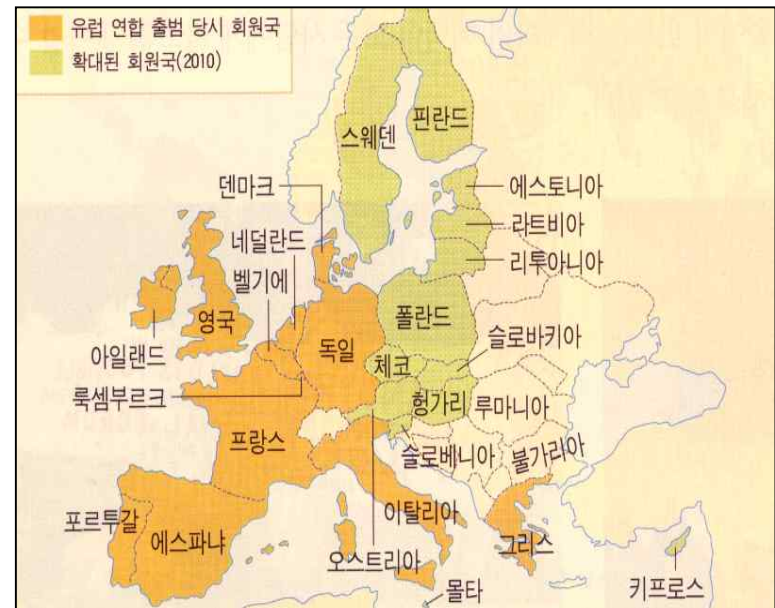
우리는 벌써 나토에 가입했고 유럽 연합에 가입하고 싶어요.

잘 살고 싶죠? 빈해도 받고 싶죠 알았어요.

유럽 연합

체코를 비롯한 동부 유럽 국가들이 2004년 5월 1일부터 유럽 연합(EU)의 회원국이 되었다. 이제 유럽 연합은 인구 약 4억 5,000만 명, GDP 10조 달러로 세계 최대인 미국 시장에 도전하는 단일 시장으로 발전하였으며, 특히 체코는 무역 수지가 개선되어 경제 성장이 크게 기대된다.

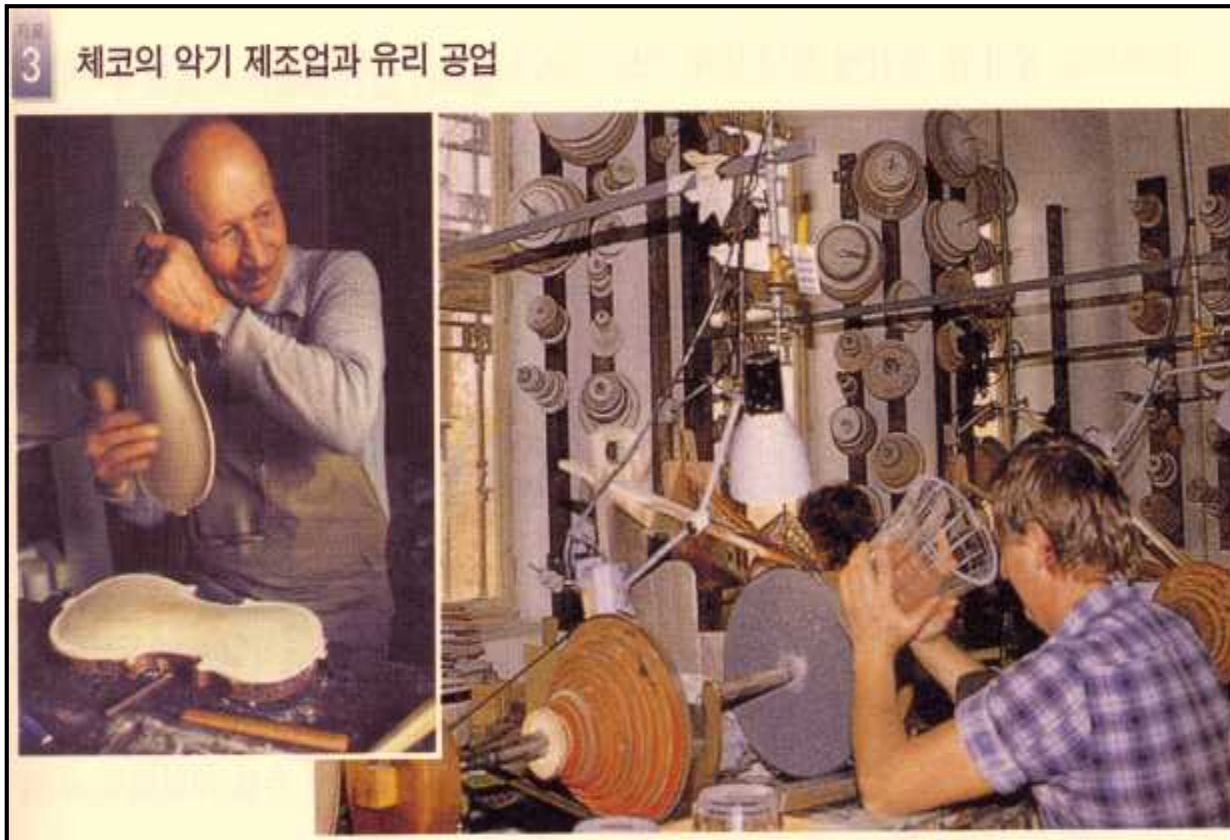
자료 ④ 체코의 '경제 급성장'

- 체코의 급성장**
  - 체코는 서부 유럽과 인접한 국가로 체제 전환이 유리한 국가였다. 체코는 EU 회원국이 되었고, 체코의 무역 수지 또한 개선되어 경제성장이 기대된다.

I. 한국 교과서에 나타난 체코

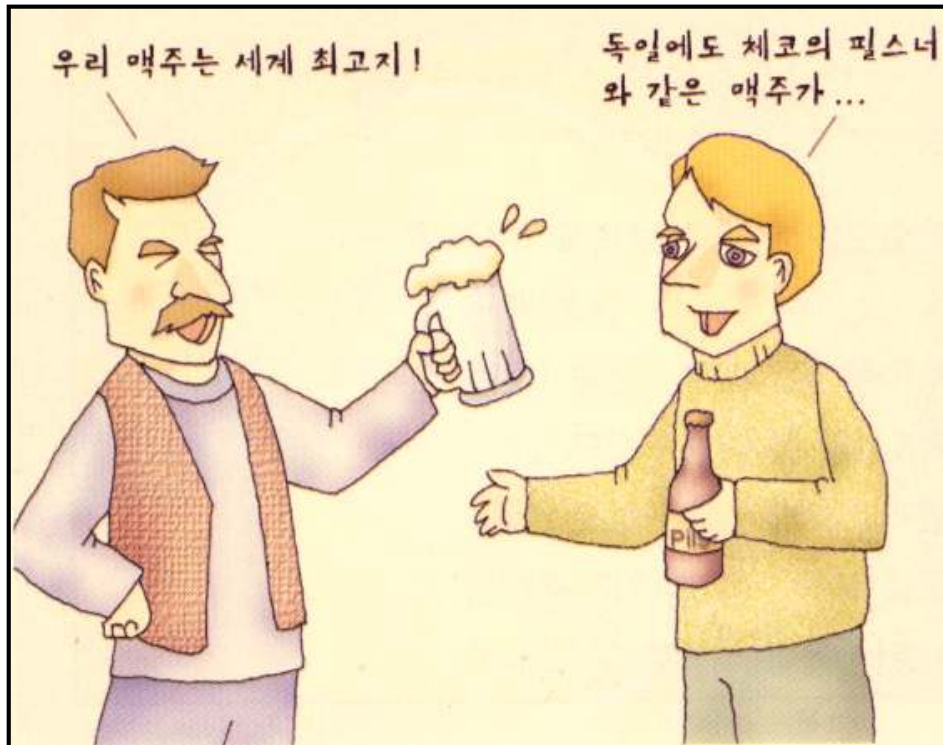
7. 체코의 공업

- 공업화가 진전된 체코
- 이미 19세기에 산업을 이
룩한 전통적인 공업국가이
다. 화학, 기계, 유리 악기
제조업 등이 발달하였다.

I. 한국 교과서에 나타난 체코

8. 체코의 맥주

- 전통 맥주의 맛을 지키려는 체코사람들
- 체코에서 '액체 빵'이라고 부르는 맥주의 역사는 100여 년 전으로 거슬러 올라간다. (중략) 필젠 지방에서 만들어진 맥주를 세계 최고로 평가받고 있다. 독일에서 만든 맥주 병에 'Pils'는 '우리 맥주는 체코의 필스너와 같다'

II. 체코 교과서에 나타난 한국

---

1. 일반 개황

- 한국 소개
  - 1910 한일병합, 일제식민지, 분단과 한국전쟁 그리고 휴전
  - 자연환경, 농업과 공업, 도시, 식생활, 미래의 통일
- Made in Korea
  - 한국의 경제성장을 설명
  - 한국의 분단, 남한과 북한의 경제 격차
  - 조선업과 철강업의 발달
- 아시아의 호랑이(또는 용)들
- 아시아 경제의 중심지
  - 한국의 경제성장, 대도시, 남한과 북한의 관계
  - 재벌: 삼성, 현대, LG
- 세계의 해상 교통(주요 도시): 한국의 광양시
- 경제적으로 선진국인 남한: 전문적인 관광국
- 동해와 일본해 병기 그리고 독도 표기

II. 체코 교과서에 나타난 한국

2. 최신 시각자료(1)

z kolonií Japonského císařství, podobně jako už dříve Okinawa a Taiwan. Poté nastalo období tvrdé nadvlády spojené s velkým utrpením obyvatel Korejského poloostrova, hladomorů, krutými tresty a odvlečením téměř dvou milionů lidí do Japonska. Po porážce Japonska ve druhé světové válce rozdělily vítězné mocnosti – bývalý Sovětský svaz a USA – Korejský poloostrov na dvě části, v nichž byly ustaveny politicky odlišné systémy. Američané se snažili zabránit dominovému efektu, jak bylo tehdy nazýváno šíření komunistické nadvlády v regionu. Krvavá korejská válka, při níž poloostrovem počátkem padesátých let dvakrát prošla fronta, byla na jedné straně podpořena vojsky USA a jejich spojenců pod praporem OSN (na jihu), na severu pak sovětskou materiální a logistickou pomocí a přímou masivní účastí čínské armády. 38. rovnoběžka jako linie křehkého příměří je dodnes nejvíce hlídanou mezistátní hranicí („železnou oponou“). Ta znemožňuje více než šedesát let jakékoliv kontakty mezi oběma sousedními státy (dodávána bez železničního, e-mailového, poštovního či silničního propojení).

Korejský poloostrov je podobně **hornatý a zalesněný** jako nedaleko ležící Japonsko, má jen malý rozsah nížin s úrodnými půdami (spíše na jihu), zatímco na severu se vyskytovalo větší nerostné bohatství (dnes však již převážně vytěžené). Podnět pod vlivem monzunového proudění je **vlhké přímořské v létě**, v zimě přichází z vnitrozemí Asie velmi studený vzduch s množstvím prachu.

Jižní Korea se díky přílivu kapitálu z USA a Japonska a direktivnímu řízení ekonomiky s důrazem na export na kon-

ci sedmdesátých let 20. století začala ekonomicky pozvedat a **během dvaceti let se stala jednou ze zemí nazývaných první vlna asijských tygrů**. Od poloviny devadesátých let minulého století se stala ze země s převažující zahraniční pomocí ekonomicky silným hráčem na scéně východní Asie, od počátku 21. století pak jednou ze **zemí s největším tokem investic z prosperující ekonomiky do zahraničí** – jak do zemí Jihovýchodní Asie, tak do Evropy i Česka.

Země má v současnosti 50 milionů obyvatel a nesmírně rychle rostoucí města se špičkovým průmyslem a směsí tradičních i nejmodernějších služeb. Rychlost modernizace dodekádná tradiční agrární země dokumentují údaje o rychle rostoucí urbanizaci. V roce 1950 zde žila ve městech asi čtvrtina obyvatel, v roce 1980 asi 50 % a počátkem 21. století již přes 80 %. Dostatek disponibilního kapitálu vedl v zemi k **obrovským investicím do infrastruktury** (dálnice, letiště, přístavy, rychlostní železnice aj.), výstavby a přestavby center měst, nových technopolí (vysoké školství, výzkum, Hi-Tec výroba, výroba z vysoké kvalitních materiálů). Země má jen malý přírůstek obyvatelstva a prakticky zvládnutý systém bydlení v široké škále finančních možností. Jihokorejské přístavy, do nichž se dováží obrovské množství surovin, se zařadily mezi největší přístavy světa. Metropole **Soul** (10–15 mil.), v korejské válce silně zničená, byla rychle vystavěna v modernější podobě (letní olympijské hry v roce 1988 tomu silně napomohly). Dnes má více než desetimilionová aglomerace několik velkoměstských

V Soulu je možno spatřit staré venkovské stavení jen ve skanzenu.

center, několik univerzit, rozsáhlý průmysl i zbytky staletých zajímavých stavebních památek. Vedle hlavního města jsou největší kapacity rozsáhlého korejského průmyslu koncentrovány do přístavů. Na severozápadě jde o **přístav Inčchon** (Incheon, 3 mil. obyv.), **Tedžon** (Daejeon, 1,6 mil.), obsluhující především metropoli, s ní tvoří jednoznačné hlavní rozvojové jádro země. Na jihovýchodě pak leží **Tegu** (Daegu, 2,7 mil.) a přístav **Pusan** (Busan, 4 mil.). **Ulsan** (1,6 mil.) **obsluhující rozsáhlý průmysl v zemi**. V hospodářství se uplatňuje obdoba **japonských zaibeu** (zde zvaných **čeboly**) – tedy propojených, různé velkých výrobních podniků, bank, těžářských a dopravních společností, které rozhodují o ekonomice a dajíst míry i o politice Jižní Koreje.

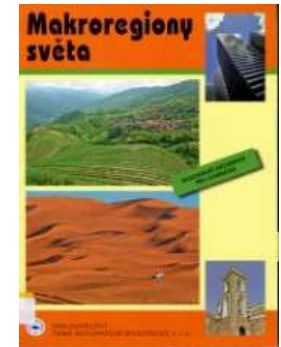
Venkov je poměrně tradiční, zemědělství je velmi intenzivní v zemi velkých center se nacházejí rozsáhlé skleníky a fóliovníky. Část produkce (zeleň, květinářství, maso, tradiční potraviny) se vyváží především do Japonska. Korea, podobně jako Japonsko, je mimořádně **závislá na produkci rýže a na mořských produktech** (ryby, řasy, koryšiči) a vytvořila originální korejskou kuchyni (např. domácí nakládané zelí „kim-či“ ve stovkách receptů a chuti). Část domácí zemědělské produkce byla do nedávna poskytována na pomoc Korejské lidově demokratické republice jako „platba“ za povolené politické ústupky tamního režimu.

Jihokorejská společnost je poměrně polarizovaná, najdeme zde radikální levicově orientované studenty vzhližející na sever poloostrova, masu neutrálních, stejně jako tvrdé protikomunistické jádro vedení silových složek vlády (armáda, policie). Zajímavý je velmi rezervovaný až nepřátelský vztah vůči Japoncům, vyvolaný dlouhou okupací a tragickými událostmi s ní spojenými (svržení císaře, hladomorů, drancování přírodního bohatství zneužívání žen aj.).

Perspektiva sjednocení obou zemí, tedy Korejské lidově demokratické repub-

Hlavní město Jižní Koreje, Soul je světovou metropolí v makroregionu Východní Asie. V aglomeraci dosahuje v současnosti počet obyvatel přes 10 milionů, což ho řadí mezi 20 největších světových velkoměst.

II. 체코 교과서에 나타난 한국

3. 최신 시각자료(2)

Korejská specialita – zelná kim-či v sudech za uomen, ve městě pak na balkoně či ve sklepe

líky a Jižní Koreje, k jakému došlo v Německu, je zatím poměrně vzdálená. Nevychovuje žádnému z režimů v obou zemích, ale ani světovým či regionálním geopolitickým „hračím“ (Japonsko, Rusko, Čína, USA), kteří se možná obávají silně sjednocené Koreje a nepředvidatelné politiky znovusjednoceného poloostrova.

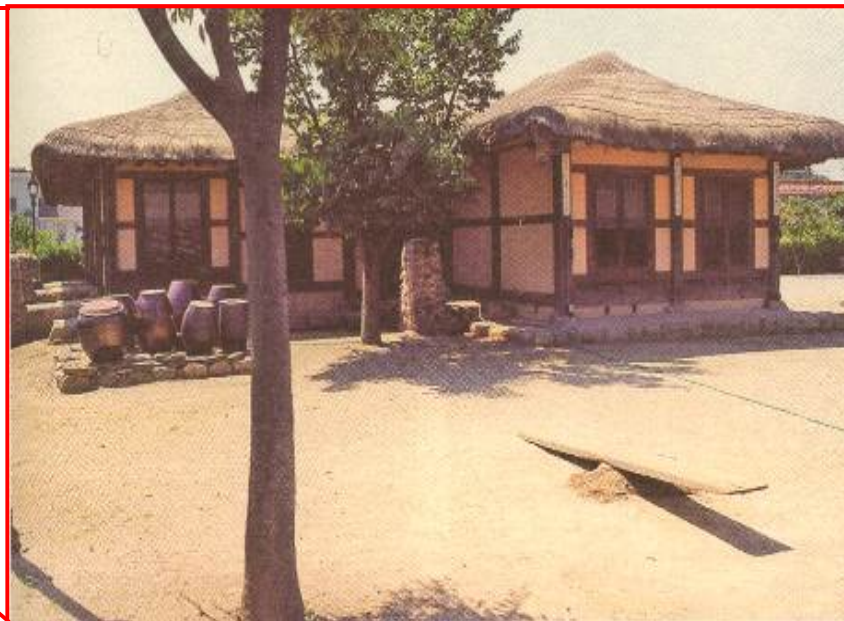
Získávání země na úkor moře

Jižní Korea má nedostatek rovinných a zemědělských ploch. Proto se na vhodných místech soustředila na získání pevné země na úkor moře. Jedním z příkladů takového postupu je výstavba moderního letiště západně od Inčchonu. Tam se na konci 90.

let minulého století začaly bagrovat sedimenty mělkého moře mezi hráze spojující dva malé ostrovy mořského zálivu v 6ači řeky Han. Během asi dvou let vznikl ostrov velikosti asi 5 x 2 km a na něm bylo vystavěno nové mezinárodní letiště. Je spojené mosty s pevninou jednak do blízkého Inčchonu; jednak do vzdálenějšího (asi 35 km) Soulu. Kromě toho v Inčchonu byl na pobřeží pás moře podobně zasypán vybagrovávanými sedimenty a odpady a na nové zemi postaveno luxusní obytné rekreační a vyzkumné centrum spojené se starou městskou strukturou. Některé takto nové získané části pevniny se využívají i pro zemědělské účely.

Otázky a úkoly

1. Vyhleďte na mapách zálivy a okrajová moře omývající Korejský poloostrov.
2. Srovnajte politický, hospodářský a společenský vývoj obou korejských států po druhé světové válce.
3. Diskutujte o tom, v čem lze spatřovat hospodářský a společenský vzestup Jižní Koreje mezi asijskými zeměmi s přízviskem „malí asijské tygři“. Porovnejte faktory vzestupu s dřívějším vývojem Japonska.
4. V geografických tabulkách nebo na internetu zjistěte, jak vypadá roční produkce rýže v Jižní Koreji z hlediska osevní plochy a hektarových výnosů. Porovnejte údaje s ostatními asijskými zeměmi.
5. Sledujme ze základů korejsko-čínské medicíny je žen-šen. Uveďte, co o něm víte, a vyhleďte o něm další informace.
6. Vyhleďte podrobnější informace o druhém korejském státě na severu Korejského poloostrova – Korejské lidově demokratické republiky. Porovnejte politický systém, hospodářskou a společenskou vyspělost obou států. Vyhleďte historické příčiny vzájemné hluky.
7. Jak je možné, že Korejci, občané jednoho národa rozděleného ve dvou státech, žijí v tak odlišných poměrech, bez možnosti návštěv příbuzných, bez možnosti pošty a telefonického spojení?

3.2 AUSTRÁLIE A OCEÁNIE

Hlavní znaky makroregionu

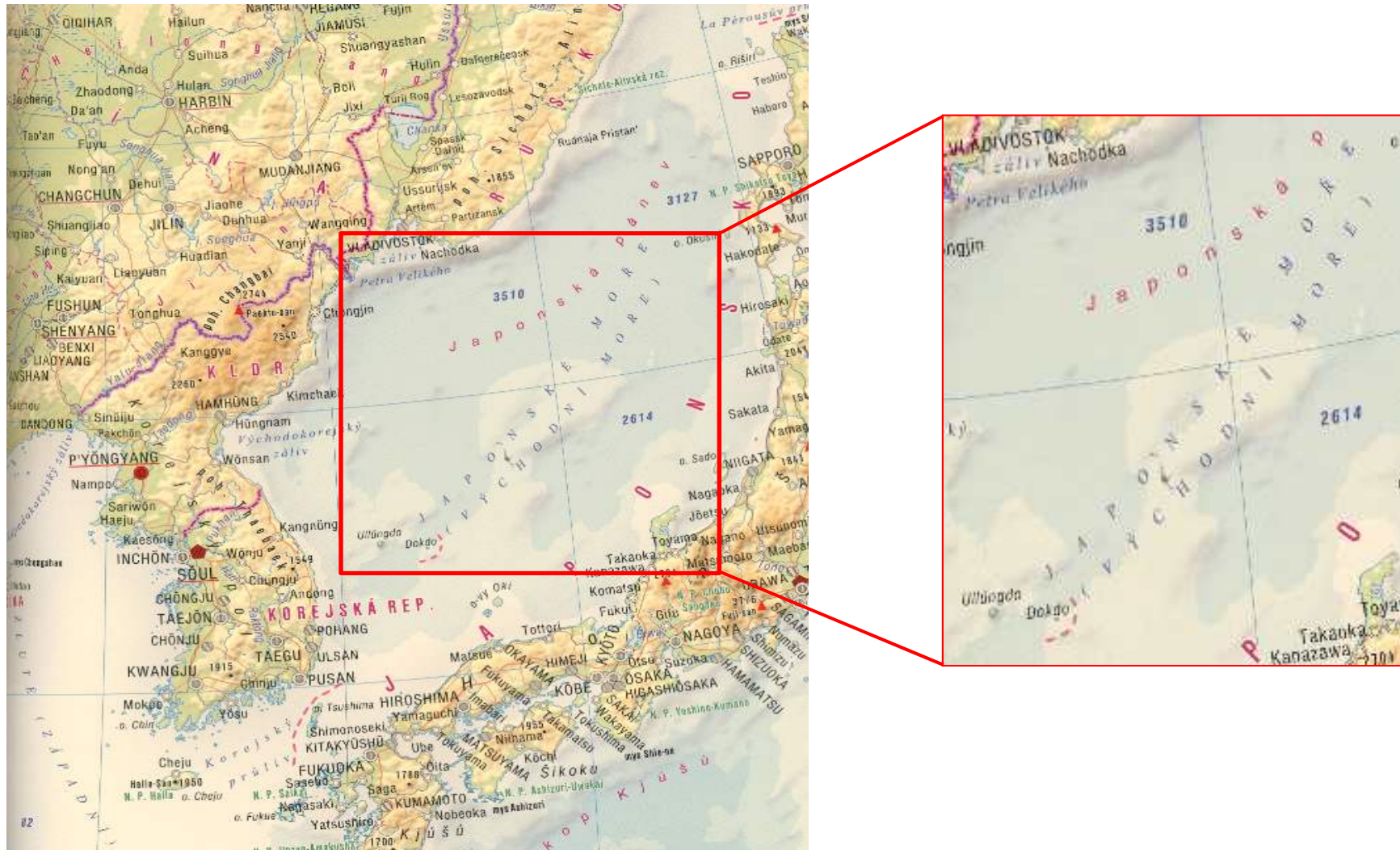
- ✓ Makroregion zaujímá nejmenší kontinent světa Austrálii a ostrovní oblast Oceánie, rozkládající se na různé velké obydlené i neobydlené ostrovcích v Tichém oceánu. Oceánie je rozdělena na tři velké celky: Melanésii, Mikronésii a Polynésii.
- ✓ Austrálie je nejmenší a nejméně osídlený kontinent, od ostatních svatadlá značně vzdálený.
- ✓ Původní přírodní a kulturní charakter makroregionu byl výrazně přeměněn především evropskou a americkou kolonizací, a to jak kulturně a nábožensky, tak i ekonomicky. Austrálii a převážnou část Oceánie lze zařadit do západního civilizačního okruhu.
- ✓ Obyvatelé Austrálie a Oceánie se soustředují převážně ve městech. Zejména v Austrálii jsou to původem převážně přistěhovalci z různých oblastí světa.
- ✓ S růstem životní úrovně obyvatel makroregionu dochází k nárůstu mobility uvnitř regionu, a především k imigraci obyvatel z Asie. V posledním období se prohlubují kontakty s Asii na úkor Evropy.
- ✓ V hospodářství makroregionu převládá vývoz nerostných surovin a zemědělských produktů. V posledních letech nabývá na významu také cestovní ruch. Výraznou ekonomickou velmočí makroregionu je Austrálie, její jádrovou oblastí je jihovýchodní pobřeží kontinentu.
- ✓ Vlády jednotlivých států makroregionu vyvíjejí značnou snahu o ochranu životního prostředí. Po období bezohledné kolonizace v minulosti dochází k obnově práv původních obyvatel, jejichž kultura a životní styl téměř vymizely.
- ✓ Vzniká politická role Austrálie jako regionální velmoči na pomezí Asie a Oceánie, například zapojením australských vojenských sil do několika konfliktů (např. ve Východním Timoru).

Vulkanická činnost na Novém Zélandu

II. 체코 교과서에 나타난 한국

4. 지명 표기

감사합니다.
